

โรงเรียนหนองตูมวิทยา อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ปลายภาค

รายวิชา.....การแต่งคำประพันธ์.....รหัสวิชา ท30201.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2.....

ภาคเรียนที่.....1.....ปีการศึกษา.....2567.....

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบชุดนี้ มีจำนวนทั้งหมด.....5.....หน้า แบ่งออกเป็น.....2.....ตอน
ตอนที่ 1 ข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ.....4.....ตัวเลือก จำนวน.....28.....ข้อ คะแนนเต็ม.....10.....คะแนน
ตอนที่ 2 ข้อสอบอัตนัยแบบเขียนตอบ.....จำนวน.....2.....ข้อ คะแนนเต็ม.....10.....คะแนน
2. เวลาในการทำแบบทดสอบ จำนวน.....60..... นาที
3. ห้ามขีดเขียน หรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบทดสอบเป็นอันขาด และห้ามทำการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ
ถ้ากรรมการคุมสอบจับได้จะถูกปรับตกในรายวิชานี้
4. ห้ามนำแบบทดสอบออกนอกห้องสอบก่อนได้รับอนุญาต และเมื่อตอบแบบทดสอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว
ให้ส่งแบบทดสอบคืนแก่กรรมการคุมสอบ
5. ห้ามใช้เครื่องคำนวณใด ๆ ทั้งสิ้น

ผู้ตรวจทาน

ลงชื่อ

ครูผู้สอน

(นางสาวพาณิภัค จันทะคุณ)

ลงชื่อ

หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาไทย

(นางวิลาวัณย์ น้อยเงิน)

ลงชื่อ

หัวหน้างานวัดผล

(นางสาวราตรี ทองอ่อน)

ลงชื่อ

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

(นายไกรสร พรหมลา)

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ปลายภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2....

รายวิชา การแต่งคำประพันธ์ (ท30201) จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน เวลา 60 นาที

คำชี้แจง แบบทดสอบมีจำนวน 5 หน้า แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 28 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบอัตนัย ชนิดเขียนตอบ จำนวน 2 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ผลการเรียนรู้

ข้อ 3 แต่งภาพย่นประเภทต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ (ข้อที่ 1,2,3,4,5)

ข้อ 4 แต่งโคลงและร่ายประเภทต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ (ข้อที่ 6,7,8,10,11,19,29)

ข้อ 5 แต่งฉันทประเภต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ (ข้อที่ 9,12,13,14,15 21,22,23,24,25,26,27,28,30)

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด หรือเหมาะสมที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดมีจำนวนพยางค์เท่ากับวรรคแรกและวรรคที่ 3 ของกาพย์ยานี 11

1. ยามเช้าภูกระดึง	2. เสน่ห์ซึ่งห้วงหทัย
3. เมฆหมอกยั่วหยอกไม้ไผ่	4. ออกลำพูนไปทุกเย็นเย็น

2. ข้อใดมีจำนวนพยางค์เท่ากับวรรคที่ 2 และ 4 ของกาพย์ยานี 11

1. ถิ่นใดไหนงดงาม	2. ข้ามฝั่งยังทะเล
3. ท้องฟ้าทะเลสีคราม	4. หาดงามยามเย็นย่ำ

3. ข้อใดเติมในช่องว่างต่อไปนี้ได้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

งามไม้ดอกออกช่อ	?
น้ำหวานชานอารมณ์	คอยยั่วเฝ้าเวียนวน

1. ฝืนสื่อคอยเคลียคลอ	2. หลากสีมีหลายกอ
3. ภมรบินหามาเล่นล่อ	4. ฝืนสื่อล้อเล่นดอมดม

4. จงเติมคำตอบใดจึงจะได้กาพย์ยานี 11 ที่ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

ไม้เรียวเจียวระหนู	เมื่อคุณครูสอนไม่จำ
ไม้เรียวเขียวคอยยั่ว	เข้มทีศนาให้หนูดี
.....?	?
จรรู้คราครูดี	ครูก็ปวดร้าวใจ

1. คว้บคว้บจับถุดี	แต่ละทีที่ฟาดมา
2. เพี้ยวเพี้ยวเสียวหัวใจ	ฟาดที่ไรน้ำตาปรี
3. รู้ไหมว่าหนูนี้	เจ็บเหลือที่ครุติมา
4. หนูรู้ว่าครุติ	ฟาดทุกทีเพราะหวังดี

ใช้ฉันทลักษณ์นี้ตอบคำถามข้อ 5

บิดาและมารดร	เฝ้าอาวรณ์ห่วงใยเรา
.....?.....	?.....
.....?.....	?.....
แล้วโยเรใจร้าย	มาแทนที่หน้าหนิการเรียน

5. จงเติมคำในช่องว่างให้ถูกฉันทลักษณ์

1. ไม่เหมือนคนอื่นเขา	คอยจับเจ้าแต่พวกเรา
ทุกครั้งท่านขัดเกลา	เพื่อพวกเราสุขสบาย
2. ฉะนั้นต้องรักเขา	คอยบรรเทาเมื่อเจ็บกาย
ยามว่างไปเยี่ยมกราย	เมื่อท่านหายคอยดูแล
3. ท่านรักและเอ็นดู	คอยอุ้มชูมิจากไกล
ท่านคอยเอาใจใส่	คอยห่วงใยอยู่ทุกครา
4. เหนื่อยยากมานานเนา	เพื่อให้ลูกสุขสบาย
ท่านหวังให้เราเรียน	การอ่านเขียนเร่งชวนขวย

6. บาทแรกของคำประพันธ์ในข้อใดเป็นโคลงสี่สุภาพ

1. รอนรอนสุริยะไ้อ์ อัสตง
2. วิชาเหมือนสินค้ำ อันมีค่าอยู่เมืองไกล
3. ความเอ๋ยความรัก เริ่มสมัครขึ้นต้น ณ หนไหน
4. เขาย่อมเปรียบเทียบความว่าความรัก แต่น้ำผักต้มขมขมว่าหวาน

7. โคลงสี่สุภาพบังคับเอกโทอย่างไร

1. เอก 7 โท 4	2. เอก 4 โท 7	3. เอก 4 โท 4	4. เอก 7 โท 7

8. การแต่งโคลงสี่สุภาพมีการอนุโลมให้ใช้คำอะไรแทนคำเอกได้

1. คำเป็น	2. คำตาย	3. คำซ้ำ	4. คำซ้อน

9. ข้อใดเป็นคำตายทุกคำ

1. ทา บ้าน	2. มี พวก	3. ดาว ศุกร์	4. พระ บาท

10. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะบังคับของโคลงสี่สุภาพ

1. สัมผัส	2. คำเอก	3. คำโท	4. คำไวพจน์

11. โคลงสี่สุภาพบาทสุดท้ายวรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังซึ่งต้องเขียนติดกันมีกี่คำ

1. 1 คำ	2. 2 คำ	3. 3 คำ	4. 4 คำ

12. วรรณกรรมที่แต่งด้วยโคลงที่เก่าแก่ที่สุด คือเรื่องใด

1. ลิลิตพระลอ	2. ลิลิตโองการแช่งน้ำ
3. โคลงกำสรวลศรีปราชญ์	4. โคลงยอพระเกียรติสมเด็จพระนารายณ์

13. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะบังคับของโคลงสี่สุภาพ

1. โคลงสี่สุภาพ 1 บท มี 4 บาท
2. คำเอกมี 7 แห่ง คำโทมี 4 แห่ง
3. วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังมี 2 คำ
4. ตำแหน่งเติมคำสร้อยได้ คือ ท้ายบาทที่ 1 และ 3

14. คำประพันธ์ในข้อใดมีการใช้คำโทโทษ

1. พาที่มีสติรู้ รอคิด	2. ไปฟังคนพูดฟัง ฟั่นเฟือ
3. ชันตีมีมากหมั่น สันดาน	4. ทำดีไปเลือกถ้วน ผู้ใดใดเอย

15. คำประพันธ์ต่อไปนี้ถ้าเขียนแบ่งวรรคตามฉันทลักษณ์ข้อใดไม่ใช่โคลงสี่สุภาพ

1. แรกเริ่มต้องรักเรียนไฟรู้	2. สองเชื้อพี่ลับไหลลืมนั่นฤพิ
3. คุณครูเป็นผู้สร้างและชี้ทางสว่างไสว	4. คุณแม่หนาหนักเพี้ยงพสุธาคุณบิดรดุจอากาศกว้าง

16. คำประพันธ์ประเภทโคลง มีถิ่นกำเนิดในภาคใด

1. ไต๋ 2. เหนือ 3. กลาง 4. อีสาน

จงใช้บทอ่านนี้ตอบคำถามข้อ 17-20

องค์ใดพระสัมพุทธ	สุวิสุทธะสันดาน
ตัมมุสิกิเลสมาร	บมิหม่นมิหมองมัว
หนึ่งในพระทัยท่าน	ก็เบิกบานคือดอกบัว
ราศิ์พันพัว	สุวคนธะกำจร
องค์ใดประกอบด้วย	พระกรุณาดังสาคร
โปรดหมู่ประชากร	มละโอฆะกันดาร

17. ลักษณะคำประพันธ์จากบทอ่านนี้คือข้อใด

1. มาณวฉันท์ 8 2. สาลินีฉันท์ 11 3. อินทวิเชียรฉันท์ 11 4. วิชชุมมาลาฉันท์ 8

18. คำประพันธ์ประเภทคำฉันท์ที่มีความเคร่งครัดในเรื่องใด

1. คำเอก คำโท 2. คำครุ ลุหุ 3. คำเป็น คำตาย 4. คำเอกโทษ โทโทษ

19. ข้อใดบอกสัมผัสบังคับไม่ถูกต้อง

1. ดาน-มาร 2. มาร-หม่น 3. ท่าน-บาน 4. กำจร-สาคร

20. จากบทอ่านนี้มีคำสัมผัสระหว่างบทกี่คู่

1. 2 คู่ 2. 3 คู่ 3. 4 คู่ 4. 5 คู่

ใช้คำประพันธ์ที่กำหนดให้ตอบคำถามข้อ 21 – 23

- (1) โยหวนหวุดหวุดรถไฟ
(2) ผ่านหุบเหวทะเลทรายไปตามราง
(3) เด็กน้อยยอยยง
(4) เอาไม้เขี่ยรถไฟบนไบลาน
(5) พลังความกระเป่าพรอยขาด
(6) ฉันทำความอึมหายไปหลายมือ

- จุดหมายอยู่ไหนในโลกกว้าง
เลี้ยวลอดอุโมงค์กว้างอันมืดนาน
แม้จะไปซื้อของซื้อข้าวสาร
รถไฟคลานเป็น อ.อ่าง ละลานลือ
ตรงที่คาดว่าจะมีเหรียญวางที่
เด็กน้อยตีมือกระที่รถไฟจนหลักเหลว

21. บทกลอนในหมายเลข (1) สามารถแทนด้วยสัญลักษณ์ครุ-ลหุตามข้อใด

1. ๖๖๖๖๖๖ ๖๖๖๖๖๖๖ 2. ๖๖๖ ๖๖๖๖๖๖ ๖๖๖๖๖๖๖๖๖๖๖๖
3. ๖๖๖๖ ๖๖๖๖๖๖๖๖๖ 4. ๖๖๖๖๖๖๖๖๖ ๖๖๖๖๖๖๖๖๖ ๖๖

22. คำประพันธ์วรรคใดไม่มีคำ (,)

1. (3) 2. (4) 3. (5) 4. (6)

23. ข้อใดปรากฏคำหลมากที่สุด

1. (3) 2. (4) 3. (5) 4. (6)

ใช้คำประพันธ์ที่กำหนดให้ตอบคำถามข้อ 24 – 25

เขียนคนด้วยคนใหม่ เขียนหัวใจด้วยไมตรี เขียนปากด้วยพจี สุจริตจำนรรจา

24. คำประพันธ์ข้างต้นเป็นคำประพันธ์ประเภทใด

1. กลอน 2. โคลง 3. กาพย์ 4. ฉันท์

25. คำประพันธ์ที่กำหนดให้เรียกว่า

1. กลอน8 2. โคลง4สุภาพ 3. กาพย์ยานี11 4. อินทริเชียรฉันท์11

26. ฉันท์ที่มีสืลาตรงามรุ่งเรืองประดุงสายฟ้ามีชื่อเรียกว่าอะไร

1. วสันตดิถีฉันท์ 2. สาสินีฉันท์ 3. มาณวกฉันท์ 4. อินทริเชียรฉันท์

27. ข้อใดกล่าวผิด

1. บทหนึ่งมี 2 บาท หรือ 2 วรรค
2. วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ บาทหนึ่งมี 11 คำ
3. อินทริเชียรฉันท์ 11 เหมาะสำหรับใช้บรรยายความและใช้ชมความงามต่าง ๆ
4. ถูกทั้งข้อ 2 และ 3

28. บงเนื้อกัเนื้อเต้น

พิศเส้นสรีร์รว เขียนแทนสัญลักษณ์ครุฑได้ตามข้อใด

1. $\begin{matrix} \text{๖} & \text{๖} & & \text{๖} & \text{๖} \\ & \text{๑} & & & \end{matrix}$ 2. $\begin{matrix} \text{๖} & \text{๖} & & \text{๖} & \text{๖} \\ & \text{๑} & \text{๑} & & \end{matrix}$ 3. $\begin{matrix} \text{๖} & \text{๖} & \text{๖} & \text{๖} & \text{๖} \\ & \text{๑} & & & \end{matrix}$ 4. $\begin{matrix} \text{๖} & & \text{๖} & \text{๖} \\ & \text{๑} & \text{๑} & \end{matrix}$ $\begin{matrix} \text{๖} & & & \text{๖} & \text{๖} \\ & \text{๑} & \text{๑} & \text{๑} & \end{matrix}$

ตอนที่2 จงพิจารณาบทประพันธ์ที่กำหนดให้ จัดเรียงฉันทลักษณ์ใหม่ พร้อมโยงเส้นสัมผัสให้ถูกต้อง

ผลการเรียนรู้

ข้อที่ 4 แต่งโคลงและร่ายประเภทต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์

29. ให้นักเรียนจัดเรียงโคลงสี่สุภาพให้ถูกต้องฉันทลักษณ์ พร้อมโยงเส้นสัมผัสให้ถูกต้อง

สู่อ้อมใจครู	แต่ครูผู้เก่งกล้า
ทั้งผอง	สิ่งที่ครูหมายปอง
พาร่าง ยืนแฮ	พราให้
ข้าฯใครมอบรักไว้	ได้ครูช่วยประคอง

ตอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

30. ให้นักเรียนจัดเรียงฉันทลักษณ์ให้ถูกต้องฉันทลักษณ์ พร้อมโยงเส้นสัมผัสให้ถูกต้อง

บงเนื้อก็เนื้อเต็น	พิศเส้นสร้อยรัว
ก็ระริกระริวไหว	ท้าวร่างและทั้งตัว
เผ่นผาดอนาใจ	หิตโธเลอะหลังไป
แลหลังละลามโล	ระกะรอยเพราะรอยหวาย

ตอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....